

**Fanongonongo Fakata'u Koe Fakamatata Fekau'aki mo e Fakafepaki Filifilimanako
mo e Fakafepaki Fakamalohi**

'Oku 'ikai ke ngaue filifilimanako e Potungae Ako 'a Hauai'i (Hawaii State Department of Education, HIDEOE) 'o tu'unga 'i ha tupu'anga, lanu, tangata'i fonua, tukufakaholo, tangata pe fefine, 'o kau kiai 'a e tu'unga 'o e tangata pe fefine, founa fakahaai'i 'o e tangata pe fefine, fetokanga'aki 'i he va 'o e fefine mo e tangata, ta'u motu'a, faingata'a'ia fakaesino pea mo e tui fakalotu. Ko e fiema'u ni 'oku fakahoko ia ke a'u ki he ngaahi polokalama mo e ngaue kotoa 'a e Potungae Ako 'a Hauai'i 'o kau kiai 'a e ma'u ngaue pea mo e ngofua hu 'o hange pe koia 'oku fiema'u. 'Okapau 'oku 'iai ha faingata'a'ia 'i he mahino he lea fakapilitania, 'oku 'a'au 'a e totonu ke ma'u ha tokoni liliu lea 'o 'ikai ha totongi pa'anga kiai. Katakai kae fakafetu'utaki ki he puleako 'o e 'apiako ki he ngaahi fakakiiki.

Ki he ngaahi ako ma'olunga (high school) 'a e Potungae Ako 'a Hauai'i 'oku 'iai 'enau ngaahi polokalama kehekehe 'o hange koe: Ako Ngaue ki he Kumi Ma'u'anga Mo'ui mo e Ako Fakatekinikale (Career and Technical Education), 'i he Ako ki he 'Aati mo e Fetu'utaki, Pisinisi, Ako Ngaue Tokoni ki he Mo'ui Lelei, Tekinolosa 'o e Fa'u mo e 'Enisinia, Koloa Fakanatula pea pehe ki he Ako ki he Tokoni'i 'o e Kakai mo e Fa'ahinga 'o e Tangata, 'oku 'ikai fiema'u kiai ha foomu kole hu. Ko e ngaahi ako ma'olunga 'a e Potungae Ako 'a Hauai'i tenau feinga ke fakapapau'i 'e 'ikai ke hoko 'a e vaivai 'i he lea fakapilitania ko ha 'a vahevahe ia ki he ngofua hu pe kau ki he ngaahi polokalama Ako Ngaue ki he Kumi Ma'u'anga Mo'ui mo e Ako Fakatekinikale, pea ke ne 'omi 'a e ngofua hu tatau ki he ngaahi kulupu pau 'o e to'utupu.

Tanaki atu kiai, 'oku 'ikai ke kataki'i 'e he Potungae Ako 'a Hauai'i ha fa'ahinga to'onga fakamalohi 'o tu'unga 'i he tupu'anga, lanu, tangata'i fonua, tukufakaholo, tangata pe fefine, tu'unga 'o e tangata pe fefine koia pea mo e founa hono fakahaai'i 'e he tangata pe fefine ia, fetokanga'aki 'i he va 'o e fefine mo e tangata, ta'u motu'a, faingata'a'ia fakaesino pea mo e tui fakalotu pea 'oku fakamamafa'i ke lipooti mai ka hoko ha fa'ahinga fakamalohi pehe. 'Oku 'ata ke lipooti mai 'e he fanau ako pe matu'a tauhi fanau ha tukuaki'i filifilimanako pe lau lanu pe ko ha fakamalohi ki he puleako, pe ko e lipooti ki he Va'a Tokanga ki he Ttalangofua ki he Totonu Fakapule'anga (Civil Rights Compliance Branch) 'aia 'oku ha atu 'i he tu'asila 'i lalo.

Kuo tukupa 'a e Potungae Ako 'a Hauai'i ke fakahoko ha fa'ahinga fakatotolo pe 'okapau 'e fiema'u. 'E kau ki heni 'a hono 'omai ha tokoni fakafale'i mo fakaako 'aia 'e 'ata ke ngaue'aki 'e ha fanau ako 'e fakamalohi'i, pe ko ha taha ako pe 'e ma'u 'oku fakakaungatamaki 'i he to'onga fakamalohi 'o tu'unga 'i he tupu'anga, lanu, tangata'i fonua, tala tukufakaholo, tangata pe fefine, tu'unga fakatangata pe fefine, founa hono fakahaai'i 'o e tangata pe fefine, fetokanga'aki 'i he va 'o e fefine mo e tangata, ta'u motu'a, faingata'a'ia fakaesino pea mo e tui fakalotu. Ko kinautolu 'a e fanau ako 'e ma'u kenau fakakaungatamaki 'i he to'onga fakamalohi 'e ako'i kinautolu pe 'e feinga 'a e potungae ako ke mapule'i 'a kinautolu 'o a'u ki ha tu'unga ko hano tuku kitu'a 'a kinautolu mei he ako 'oka fakamafai'i ke fakahoko ia. Ko e kotoa 'o e fanau ako, matu'a tauhi fanau pea mo e kau ngaue 'a e Potungae Ako 'a Hauai'i 'oku totonu kenau ngaue fakataha ke ta'ofi 'a e fakamalohi 'a e 'oku tu'unga 'i he tupu'anga, lanu, tangata'i fonua, tukufakaholo, tangata pe fefine, tu'unga 'o e tangata pe fefine koia, founa 'o hono fakahaai'i 'e he tangata pe fefine 'aia, fetokanga'aki 'i he va 'o e tangata mo e fefine, ta'u motu'a, faingata'a'ia fakaesino pea mo e tui fakalotu.

'E 'ikai ke makataki'i 'e he Potungae Ako 'a Hauai'i ha fakafepaki ki ha lipooti 'o ha filifilimanako pea mo ha fakamalohi 'o tu'unga 'i he tupu'anga, lanu, tangata'i fonua, tuku fakaholo, tangata pe fefine, tu'unga 'o e tangata pe fefine koia, founa hono fakahaai'i 'e he tangata pe fefine ia, fetokanga'aki 'i he va 'o e tangata pe fefine, ta'u motu'a, faingata'a'ia fakaesino pea mo e tui fakalotu; pea te nau feinga ke malu'i 'akinautolu 'oku faka'amu ke lipooti ha fakamalohi.

Katakai ka e fakahoko mai 'a ho'o faka'eke'eke fekau'aki mo e tu'utu'uni fakafepaki filifilimanako 'a e Potungae Ako 'a Hauai'i ki he:

Beth Schimmelfennig, Talekita,
Rhonda Wong, Va'a Talangofua,
Aaron Oandasan, Title VI
Toby Yamshiro, Title VII
Nicole Isa-Iijima, Title IX
Krysti Sukita, Tafa'aki Tokangaekina
e Ngaue ki he Kau Faiangata'a'ia
Fakaesino 'a 'Amelika ADA/504

Va'a Tokanga ki he Talangofua ki he Totonu
Fakapule'anga (Civil Rights Compliance Branch)
Potungae Ako 'a Hauai'i (Hawaii State
Department of Education)
P.O. Box 2360
Honolulu, Hawaii 96804
(808) 586-3322 pe koe Telefoni Ma'ae Ni'ihii
'Oku Faingata'a'ia he Fanongo (Relay)
CRCB@k12.hi.us

Ka 'iai hao fehu'i fekau'aki mo e tu'utu'uni fakafepaki filifilimanako pe koha laulanu, kataki 'o fetu'utaki kihe 'Ofisi 'oe Tau'ataaina 'ae Tangata (Office of Civil Rights), 'oe Potungae Ako 'a Hauai'i.